

De Postrijder der provincie Limburg

MEN SCHRIJFT IN te Tongeren bij M. COLLÉE, uitgever en eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

verschijnende dinsdags, donderdags en zaterdags.

ABONNEMENT binnen de stad, 7 fr. per jaar. buiten de stad, 8 fr. Een blad afzonderlijk 15 centiemen. Aankondigingen 15 centiemen per drukregel.

TONGEREN, DEN 8 OCTOBER.

De toestand in Spanje.

De revolutie in Spanje gaat zonder groote schokken vooruit; volgens de berichten, nu ontvangen, is de junta definitief ingesteld. Niettemin moet de *Indépendance*, die zeer geestdriftig is voor de revolutie, bekennen, dat er zich groote moeilijkheden zullen opdoen in de toekomst. Vooral gevaarlijk is de algemeene toetreding tot het revolutionair gouvernement. Ook in 1848 traden al de ambtenaars het republikeinsch gouvernement in Frankrijk bij, dat er echter maar des te sneller om viel. Een ander kwaad, zegt het blad, is het gemis eener ferme leiding in de beweging.

Wij blijven in eene aanschouwende houding; maar zeker is dat dit de eenige moeilijkheden in Spanje niet zijn. Welk gouvernement zal dat van koningin Isabella opvolgen? Dat is het groote vraagpunt. Nu gaat alles nog door een gejubel. En Prim schijnt daarin veel plezier te vinden; maar men moet tot eene oplossing komen.

De dynastieke partijen zijn machtig in Spanje en zullen zich zoo licht niet ten onder geven; maar ziet! Espartero, die eerst ter zijde wilde blijven, zou nu voor het program van Orense (een republikeinsche markies) zijn, en de federatieve republiek in Spanje willen daarstellen.

Onze ministeriele bladen kan het eigenlijk weinig schelen, wat er uit de revolutie voortkomt, als deze laatste maar draait tegen het katholicisme; als er maar een katholieke mogendheid minder is om den Paus te ondersteunen, en Victor Emmanuel maar een navolger heeft in aanslaan der kerkelijke goederen. Dat is alles wat die eerlijke bladen verlangen, dewijl zij maar één gedacht hebben, dat is haat tegen al wat van verre of van nabij aan het katholicisme raakt.

De bijzondere brieven uit Madrid gewagen allen van bijtredingen tot de onwettelijke, proclamatieën, vaderlandsche feesten en optochten, verbodsbijzettingen aan de zegenpralende generaals, muziek en zang; — doch men ziet tot heden nog geen samenstelling van een regelmatig Staatsbestuur, noch den rustigen maatregel om het beoogde program van Cadix in de hoofdstad te verwezenlijken.

Het is er nistellig feit dat er nog geen akkoord bestaat tusschen de zegenpralende hoofden van den opstand, en dat eenderder zich nog onthoudt in den loop der gebeurtenissen afwachting, om de voorziene overenigheden niet te vroeg te doen uitbreken.

De afwezigheid van een sterk middengezag laat nu de vrije baan aan de kleinere bestuurcommissiën, die onder den naam van juntas zich in de hoofdplaatsen der provincieën aanstellen en er al de macht in handen genomen hebben.

Die juntas beheeren nu niet alleen naar eigen wil en gril de provinciale zaken, maar bemoeien zich ongelukkig met aangelegenheden die geen zins onder hunne bevoegdheid vallen. Deze verband de J-zuïeten; de andere schaft zekere op ribbre beheringen af; allen eischen eene dadelijk te gehoorzaamheid aan die laatste besluiten en Spanje zal weldra zooveel wettigende vergaderingen als provincieën tellen. Welk middenbestuur men in Madrid ook ongeopricht, zal het de meeste moeite der wereld hebben om al de brandpunten van wanorde en beweging tot rede te brengen.

In afwachting, verarmt Spanje, en neemt de volkellende er meer en meer toe. De Madridsche correspondeut van den Londener *Times*, welk blad, zoo men weet, de vriend is van generaal Prim en genegen voor de Spaansche revolutie, geeft de volgende schets van den huidige toestand in Spanje:

« Of de zegenpraal beslisse ter gunste van het wettige gouvernement, ofwel van den opstand, iets zekers is, dat de overwinnaar op geen rozenbed zal rusten. De toestand van Spanje is vreeslijk en verontrustend. In het grootste deel des lands heerscht een waarschijnlijk hongersnood sedert den mislukten oogst des verleden jaars, en de geweldige en aanhoudende droogte dezes jaars heeft de oogsten in Spanje schier geheel vernietigd. Het weinige gewonne graan zal na verloop van eenige weken al op de markten verkocht zijn; alsdan zal de kwaal in hare volle afgrijpslijkheid zich vertoonen, en het gevaar eens algemeenen hongersnood zal over die ongelukkige bevolkingen zwellen.... »

« Personen, die het land grondig kennen, verzekeren mij dat Spanje, in gewone tijden een land welk graan uitvoert, en dat, wierde het behoorlijk bebouwd en beteelt, de helft van Europa zou kunnen bevoorraden, dit jaar zieh in de noodzakelijkheid zal bevinden om voor meer dan 250 miljoen fr. vreemde graan aan te koop, wat men voorzien in de behoefte der aanstaande twaalf maanden.

« Al de voorraad, van over twee jaren verzameld, en die thans in de behoeften zou kunnen voorzien, is uitgeput; op sommige plaatsen blijft geen zaaigraan genoeg voor het aanstaande jaar.

« Het is schier noodeloos hier bij te voegen dat Madrid, zoowel als de andere groote steden des lands, zelfs het platteland, als bezwaard zijn met beleelaars. Geheele benden nieuwe beleelaars vegen zich nu bij de ouden, door alle reizigers in Spanje zoo goed gekend als lastige en gevaarlijke gasten. Het is, helaas! van nu af te voorzien, dat de volksarmoede gedurende den aanstaanden winter zoo vreeslijk zal worden, als menze in Spanje nog ooit gezien hebben »

Koningin Isabella II heeft int het kasteel van Pau, op de spaansche grenzen, eene plechtige protestatie gezonden tegen den opstand in Spanje en deszelfs opperhoofden; zij behoudt zich hare Vorstelijke rechten op dat land voor en kondigt aan dat zij zal trachten dezelve te doen handhaven tegen oproer en geweld.

Louis Blanc, een van de helden der mislukte fransche Republiek van 1848, is uit Londen naar Madrid oetboden door den Republikeinsche generaal Prim, een der voornaamste hoofden van den opstand. Wellicht zal deze hem willen raadplegen over de inrichting van nationale werkhuizen, die aanstonds door duizenden schoone en landwerkers gevuld zullen zijn.

De Parijzer *Burs* is geenszins ontust over de laatste gebeurtenissen in het steeds woelige Spanje. Gisteren namiddag zijn de koersen der Renten en van meest al de voornaamste waardijzen te Parijs gevoelig gezeten.

Het bulletijn van gisteren over den toestand van den prins meldde dat de nacht minder goed geweest was dan de vorige.

Heden kondigen de geneesheeren het volgende bulletijn af:

Paleis van Laaken, 7 oktober.

De prins heeft beter gerust, zijn toestand is niet veranderd.

DE WIMMER, DE HENRIETTE.

Een brief uit Brussel, gericht aan de *Patrie* van Parijs, zegt, dat de revolutionaire schriften in Spanje verspreid, vooral die in 1867, te Brussel werden gedrukt en in Spanje werden ingesmokkeld. Het is ook in Brussel, dat in 1867 de konspiratie tegen den troon van Spanje werd beraamd.

— Menschrijft uit Gent, 5 oktober:

De oogst is in aller beste omstandigheden binnen gehaald, en het gedorschen graan rust veilig op de zolders, waar de landbouwer het laat wechten op den gunstigen oogenblik om het te verkoopen. Ongelukkig is de gerustheid drenaangaande dikwijls bedrieglijk; indien de oogsten beveligd zijn tegen de vijanden van buiten, die van binnen zijn toch te dachten. Op den zolder zijn de wormen bezig met het graan en de drooge groensels te verslinden. Na deze vijanden zijn er nog veel andere. Schier overal ontroet men den kalander. Zoolang er kooren bestaan, bestaan er kalanders. Eene voorzorg, die moet genomen worden, bestaat in geen gestoken graan te zaaien; daarom moet men het zaaigraan spoelen en al de bovendrijvende korrels wegnemen.

— Menschrijft uit Eecloo, 5 oktober:

Het geloof aan tooverij blijft ongelukkiglijk op den buiten nog altijd bestaan. Zoo meldt men int Bassevalde, dat er aldaar een zwijn, volgens het beweeren van heilgelovige lieden, van de nachtmerrie bereden werd. Om het te genezen lep men niet om den verarts, maar men legte twee steenen, kruiswijze gebonden, in't zwijnkot. De nachtmerrie vluchtte weg, maar viel nu op den zoon van den huize, en die ligt nu in zijn bed des nachts te roepen en te lieren, dat men het verre hooren kan. Men heeft nu ook gekruiste steenen bij hem gelegd, maar het helpt niet.

— Menschrijft uit Arlon, 5 oktober:

De aardappelvoigt gaat in de Ardennen goed. Hij is zeer overvloedig; de aardappelen zijn van beste hoedanigheid. De prijs zal gering zijn.

— De erw heer Van Eecke, onderpastoor van St.-Denijs, schrijft aan de *Patrie*, van Brugge en aan den Procureur des konings te Kortrijk eenen brief, waarin hij zegt, het land verlaten

te hebben, « alleen om de strengheden van het preventief gevang en de beleedigingen van een rechterlijk onderzoek niet te moeten ondergaan, » dat tegen hem uitgelokt is geworden door de lasteringen en de logen van de « liberaal » drukpers, welke met eene onwaardige trouwloosheid zijne daden en woorden heeft vervalscht. De erw heer Van Eecke schrijft, dat hij op vreemde bodem den oogenblik zal afwachten, waerop hij « plechtig, voor de justitie van zijn land, de hatelijke, valsebe beschuldigingen, waaronder hij zich bevindt, zal kunnen te niet doen. »

— Men schrijft uit Kortrijk:

Er gebeuren aardige dingen in het onderzoek der zaak van St. Denijs. Men meldt dat de heer De Blauwe, instrookrechtter, die de eerste onderzoekingen had bestuurd, een verlof heeft bekomen en vervangen is door een jongen liberaal van techte ras, den heer rechter Goudry. Is het waar, zooals er te Kortrijk verteld wordt, dat het verlof van den heer De Blauwe maar een voorwendsel is, door dezen magistraat ingeroepen, om zich aan eene drukking te onttrekken, die zijne onafhankelijkheid kwelt en tegen zijn geweten strijdt? Alrijd is 't zeker, dat de heer De Blauwe maar zeer korten tijd is afwezig geweest, en dat zijn collega, waarvan het mandaat van onderzoeksrechter enkel den 15 moest beginnen, reeds sedert eenige dagen in bediening is getreden.

— Z. H. Pius IX heeft eenen apotolischen brief toegestuurd aan al de protestanten en andere onkatholieken der gansche wereld, waar bij hij hen uitnodigt, deel te nemen aan het Concilie van 1869.

Buitenlandsch nieuws

De generaal Blas Pierrard, onlangs nog als Spaansche uitwijkheg grüterneerd te Bourges, is door het nieuw gouvernement te Madrid benoemd tot kapitein-generaal van Catalunië.

De generaal is een Franschman, geboren in een dorpje van het departement der Côte d'or, en werd opgevoerd te Reims, bij zijnen oom, kapitein der hoofkerk aldaar. Ten jare 1826 nam hij dienst in Spanje, werd rap bevorderd en vriend van Espartero en Prim, die zijne verdere verheffing bewerkten.

In 't jaar 1856 was hij gouverneur-generaal van Madrid; later gouverneur-inspecteur der Philippysche eilanden. Bij den voorlaasten opstand, het verleden jaar, verstoeg hij de koninklijke troepen te Linas del Marcellino; zijn paard werd aldaar onder hem gedood, en hij zelf behwam twee zware wonden aan de bil; doch hij doodde met eigen hand den generaal opperbevelhebber van de troepen der Koningin. Ten jare 1842 is hij in hawelijc getreden met de zuster des hertogs de Sotomayor, oud-staatsminister en gewezen gezant van Spanje te Parijs en Londen.

De *Etendard* zegt dat de unionisten progressisten de meerderheid hebben bekomen in de kiezingen der junta van Madrid.

Olozaga, die nog in Parijs blijft, weigert van het voorloopig bewind deel te maken, hoewel hij in eene volkomen overenstemming zij met de hoofden van den opstand.

Graaf de Montemolin heeft zich bij de grenzen aangeboden, aldaar eenige aanhangers meenende te vinden, die hem in den brand hebben gelaten. Hij is niet naar Madrid voortgereisd.

De *Etendard* zegt verder dat de indrukking « doorlochtige bondgenoot, » in de protestatie van Koningin Isabella voorkomende, slechts eene plegerij is; het spaansche volk alleen, vertegenwoordigd door een vrij gekozen gouvernement, is de bondgenoot van Frankrijk.

Het blad eindigt met de hoop uit te drukken dat Isabella niet in de meening zal verkeeren dat de fransche gastvrijheid goedwillig als een dekkleed zal dienen om hare plannen of akten strijdig met de algheele onzijdigheid, welke het keizerlijke Staatsbestuur zich heeft opgelegd betrekkelijk de zaken van Spanje.

La France legt straf 't gerucht dat de heeren Mon en San Luis zich naar Hemday hadden begeven voor den opstel der protestatie van Koningin Isabella.

Men schrijft uit Madrid, 30 oktober, aan een parijzer blad:

« Ik vraag mij af, of ik mij te Parijs of te Madrid bevinden of ik in 1848 of in 1868 leef. Ik weet het inderdaad niet, zoodanig gelijkt het schouwspel, hetwelk ik voor ogen heb, aan dat het welk Parijs, in februarij heeft opgeleerd. »

« Ik heb zoo even de mobiele nationale garde, in kielien, vesten en vodden gekleed, zien defileren, en zij riep: *Leve de vrijheid! wey met de Bourbons!* Ik heb ongelukkig het leger door de duistere rijen der volksmenigte zien defileren, en die laatste riep: *Leve het leger! Leve de zee-macht!* »

« Ik heb verder eene gansche groote stad het ondersie boven gezien, vaandels, staandaarden, wimpels en banieren wapperen, behaangels aan al de versters, kokarden in het kroonspil, geestdrift in al de gemoederen, vrede op al de gezichten, en om het tafereel te volledigen, overal benden straatjongens. »

« Madrid heeft het aanzien eener gelukkige stad, en wellicht een weinig verwonderd van zoo gemakkelijk den vijand overwonnen te hebben. Ik lees op al de muren: *Weg met de Bourbons! Leve de vrijheid! Leve de nationale souvereiniteit!* Men hoort geen woord van republiek, van den Koning van Portugal, van den hertog van Montpensier, of van geen hoegenaamd anderen pretendent, niets als van de vrijheid en der volks-sovereiniteit. »

« Door eene stilzwijgende overeenkomst, welke een god voorteeken zou kunnen zijn, onthoudt elkee zich over de toekomst te verklaren; men wacht op de konstituierende vergadering; men eerbiedigt de vrije werking, en men schijnt haar niet dit of dat te willen opleggen. Indien dit zoo voortduurt, zal dat volk eene groote vrijheid getoond hebben, en zal het de vrijheid weerdig zijn welke het betracht. »

« Doch laat ons tot de feiten terugkeeren. Behalve de oproepen tot de souvereiniteit, kan men op de muren van Madrid de opschriften in dezen zin lezen: »

« *Cayo para sempre la rava espuria de la Borbones* (Het vuile ras der Bourbons is voor altoos gevallen) »

« *Castigo justo a su perversidad*. (Billijke straf voor hunne ondug). »

« Ik heb ongelukkig gelezen: « *Dood aan de dieven!* » en het schijnt, dat een man op diefstal betrapt, ergisteren op de calla de Alcala gefusilleerd is. Verder: *Leve het volk! Leve de volksrechten! Leve het vrije onderwijs!* — Wat weet ik nog al! Dit zegt niets en alles; dat bewijst niet dat al die raadsels zullen opgelost worden; doch het bewijst, dat zij voorgesteld zijn. »

« O! de taak van den opvolger van Isabella II, wie het ook zij, zal moeilijk zijn. »

Italië.

VICTOR-EMMANUEL PAUS.

Onze lezers weten zeker niet, dat Victor-Emmanuel, in feite, paus is van Sicilië! Het schijnt, dat die macht gegeven is door paus Innocentius, aan zekeren Roger, normandischen graaf. Deze paus gaf den graaf geestelijke rechten, ter belooning dat hij de Turken uit Sicilië dreef. Ferdinand II, Koning van Napels, heeft nooit, wat Paus Pius IX ook aandrong, dat zonderlinge recht willen afstaan. Da kan men nog min of meer begrijpen; maar dat Victor-Emmanuel er aan houdt, die het geestelijk gezag gedurig beadeelt, en gedurig zegt, dat hij de scheidung wil van Kerk en Staat, dat is niet logiek. Mgr. Carino, die namens den Koning van Italië, pauselijke functiën in Italië uitoefent, is voor die kwestie in den ban geslagen.

Engeland.

DE PRINS VAN WALLIS.

De prins van Wallis, troon-opvolger in Engeland, aanzocht zijnde, om deel te maken der vrijmetselaarslogie, heeft daarvoor bedankt en verklaard, dat hij nooit deel zal maken van welke geheime sociëit ook.

DE BRIEF VAN DEN PAUS.

De uitnodiging van den Paus, aan de protestanten gericht, om ter gelegenheid van het aankomende koncilie terug te keeren in den schoot der katholieke Kerk, heeft in Engeland, blijkbaar, een goed onthaal genoten.

Samenzweering te Konstantinopel.

Weenen, 6 oktober.

Er is te Konstantinopel eene belangrijke samenzweering ontdekt.

Zij had ten doel den tegenwoordigen sultan door zijnen neef, Murad Effendi, den vermoedlijken erfgenaam te vervangen.

Onder de aangehouden personen, tellt men russische en grieksche onderdanen. Generaal Ignatieff eische de eerstgemelden terug uit nabijlijk eenen komman van Odessa, als aan zijne jurisdictie toebehoorende.